

ZAVOD ZA KULTURU ■
VOJVODANSKIH HRVATA

Broj: 46/2011

Datum: 13. travnja 2011.

INICIJATIVA ZA POKRETANJE GLAZBENO-SCENSKE DJELATNOSTI NA HRVATSKOM JEZIKU U DJEČJEM KAZALIŠTU U SUBOTICI

Cilj inicijative:

Projekt ima za cilj na institucionalno primjeren, profesionalno sukladan i jedan obuhvatan način omogućiti i trajno riješiti pitanje izvedbi dječjih kazališnih predstava na hrvatskom jeziku u okviru redovite djelatnosti Dječjeg kazališta u Subotici, gradu gdje je hrvatski u službenoj uporabi i gdje živi najveći broj Hrvata u Vojvodini.

Način ostvarenja:

Formalno pravni aspekt za realizaciju glazbeno-scenske djelatnosti, to jest predstava dramskih djela na hrvatskom jeziku, bit će realiziran po modelu kako je to učinjeno, i kako postoji, na srpskom i na mađarskom jeziku Dječjeg kazališta.

Za početak bi se izabrao profesionalni voditelj aktivnosti glazbeno-scenske djelatnosti na hrvatskome, koji bi trebao imati formalno obrazovanje za glumca – najmanje, mora imati zvanje baccalaureus glume i lutkarstva (BA). On bi bio uposlena osoba s punim radnim vremenom i radio bi na poslovima organiziranja i produkcije kazališnih predstava na hrvatskome.

Inicijativa, koja ima za cilj osnovati glazbeno-scensku djelatnost na hrvatskom jeziku u Dječjem kazalištu i osigurati njezino stalno postojanje, zamišljena je minimalistički, to jest realizirala bi se korak po korak – uz produkciju kazališnih predstava, a radilo bi se kontinuirano i na edukaciji mladih. Ujedno, on je i razvojno postavljen, u smislu da bi se vremenom proširivao broj igranih predstava i broj angažiranih glumaca. Budući da je osmišljen od strane kvalificirane osobe – riječ je o Petru Konkoju, BA glume i lutkarstva, koja bi trebala biti i voditelj projekta, on je ujedno i visoko realno ostvariv.

Prijedlog organiziranja kazališnih uvjeta i publike na hrvatskom:

Osnovni uvjet kazališnoj izvedbi su glumac i publika. S obzirom na prisutnost zajednica koje nemaju priliku i naviku odlaziti na kazališne predstave na vlastitom jeziku, takva navika publike bi se trebala stvarati postupno i u umjerenom periodičnom kontinuumu. Dječji uzrast pogoduje tom cilju jer se navikavanjem djece na kazališni čin posredno utječe i na roditelje i time stvara potreba i odraslih u sudjelovanju u kazališnim programima, prilagođenim starijoj dobi. Ali to je svakako samo jedan od načina. Stvaranje aktivne/pasivne kazališne publike može se odvijati u dva pravca: proizvodnjom predstava i plasiranjem interesnim grupama, te uspostavljanjem suradnje kroz gostovanja drugih kazališta, grupa, pojedinaca. Isto tako, budući da nedostaje i glumaca, paralelno bi se organizirano radilo na njihovu odgoju kroz radionice i dramski studio.

1. Proizvodnja
 1. 1. *repertoar*
2. Gostovanja
 2. 1. *koprodukcije*
3. Radionice
4. Dramski studio

1. Proizvodnja

Predstave na hrvatskom bi se u samom početku trebale raditi uz jednostavne izvedbene koncepcije s minimalnim brojem izvođača, također i u scenografskom, kostimskom segmentu. Dakle, jeftine i pokretne predstave koje bi se lako mogle prilagoditi različitim, scensko nenamjenskim prostorima (domovi kulture, mjesne zajednice, škole, vrtići). Pri tomu, odabir teme, kazališnog komada i koncepcije izvedbe treba biti u visoko profesionalnom pristupu, kako bi se izbjegao amaterizam.

1. 1. *Repertoar*

Repertoar bi se gradio u skladu s potrebama uzrasta (odgoj, naobrazba, stjecanje estetskih i moralnih, etičkih vrijednosti), obilježavanjem važnijih datuma (povijesnih, aktualnih...). U kategoriji dječje drame, s obzirom na točnu dob, potrebe i perceptivnu moć mladih gledatelja, prilagođavalo bi se i u načinu predstavljanja (živa scena, lutkarska, glazbena, interaktivna). Odabir teksta koji bi se adaptirao važan je i s aspekta okolnih institucija, kazališnih grupa i drugih zajednica koje već imaju repertoar čime bi se izbjeglo ponavljanje jedne iste teme, naslova i time izbjeglo rasipanje publike. Ta vrsta konkurentnosti je motivirajuća i vodi suradnji s okolnim grupama, zajednicama.

2. Gostovanja

Gosti kod nas:

- *kazališne trupe* posjećuju, obilaze važnija mjesta, sela u skladu s tehničkim mogućnostima, isplativostima;
- *putujuća kazališta* su mala, mobilna, brza, prilagođena za kratke turneje;
- *kazališne družine* su tehnički zahtjevnije (prijevoz, eventualna noćenja, veće kulise dodatni prijevoz, načini plaćanja)
- *umjetnici* različitih predstavljачkih izričaja iz države matice i drugih strana;
- *kuće, kazališta, ansambli...*

Publika, također, organizirano posjećuje kazališne predstave po drugim mjestima, selima.

Gostovanja svakako mogu biti obostrana.

2.1. *Koprodukcije*

Koprodukcije se uspostavljaju s ciljem bolje komunikacije sudionika predstave i osvježavanjem scenskih prilika (matica, dijaspora, međumjesne... / preteča Susreta, Festivala). U obzir ulaze sve interesne kazališne grupe. Nudi se i mogućnost razmjene umjetnika hrvatskog govornog područja.

3. Radionice

Radionice, pored stručnog usavršavanja, pogoduju i boljem povezivanju sudionika s materijom, predavačima, stručnjacima, umjetnicima iz Hrvatske. Ciljne grupe: glumci, lutkari, umjetnici, voditelji, pedagozi, odgojiteljice, pedijatri, bolničko osoblje.

Voditelji radionica mogu biti predavači s Akademije umjetnosti (UAOS, ADU, ALU), znanosti (HAZU), umjetnici, pedagozi, predavači, znanstvenici, radioničari...

Teme koje se obrađuju mogu biti 1. *praktične*: gluma, ples, dramsko pismo, režija, izrada lutaka, ...; 2. *teoretske*: povijest, povijest književnosti, kazališta, obredi, običaji, itd.

Radionični tip suradnje može funkcionirati u potrebama ciljnih grupa, pa tako surađivati i s dramskim grupama, npr. radionica dramskog pisma može zainteresirane polaznike uputiti u strukturu dramskog događaja (stvarnog ili izmišljenog) koji bi se mogao i igrati u Dramskom studiju ili u nekoj drugoj kazališnoj jedinici. Kao vrhunac radionice pruža se šansa i za publiciranjem zbirke dramskih tekstova, igrokaza, šaljivih igara i itd.

4. Dramski studio

Dramski studio bi mogao nastati u uvjetima nužnosti. Zato je i stavljen na sam kraj, jer je to korak koji se mora prvo dobro pripremiti budući da je u uskim dodirnim točkama i s institucionalnim odgojem, obrazovanjem, afirmacijom mladih...

Grupe:

– dramski odgoj (odnedavno uveden u školstvo u pojedinim zemljama Europe, a u Hrvatskoj na pragu uvođenja)

– predškolski uzrast (igra, psiho-motorička koordinacija, razvijanje vještina)

– nižeškolski (pri školama, dramske sekcije prilagođene uzrastu; igra, edukacija, afirmacija)

– višeškolski (pri školama, dr. sekc. prilagođene uzrastu; igra, edukacija, afirmacija)

– srednjoškolski i priprema za budući poziv.

Grupe se mogu preplitati ovisno o zahtjevu predstave, igre, i štoviše poželjno je (sukladno mogućnostima pojedinaca sudionika).

Nositelj inicijative: Zavod za kulturu vojvođanskih Hrvata, uz stručnu potporu Petra Konkoja, BA glume i lutkarstva.

za Zavod
Tomislav Žigmanov, prof.

Subotica, sredinom travnja 2011. godine